

Nr 60

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning angående ändrad lydelse av 5 § förordningen den 3 maj 1929 (nr 62) om särskild skatt å bensin och motorsprit; given Stockholms slott den 1 februari 1957.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till förordning angående ändrad lydelse av 5 § förordningen den 3 maj 1929 (nr 62) om särskild skatt å bensin och motorsprit.

GUSTAF ADOLF

G. E. Sträng

Propositionens huvudsakliga innehåll

I syfte huvudsakligen att förenkla restitutionen av skatt för bensin och motorsprit som användes för flygändamål föreslås i propositionen att den nuvarande restitutionsrätten utvidgas att omfatta även motorbränslen av nämnt slag, som användes för varmkörning eller provkörning av luftfartygs motorer.

Förslag

till

**förordning angående ändrad lydelse av 5 § förordningen den 3 maj 1929
(nr 62) om särskild skatt å bensin och motorsprit**

Härigenom förordnas, att 5 § förordningen den 3 maj 1929 om särskild skatt å bensin och motorsprit¹ skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

(Gällande lydelse)

5 §.

Restitution av skatt, som i denna förordning avses, må åtnjutas:

a) för bensin — — — svensk frihamn;

b) för bensin — — — nyttjade jordfräsar;

c) för bensin och motorsprit, som vid tillverkning av motorer användes för avprovning av motorer å provbädd eller å annan dylik anordning utan att därvid transportmedel framföres; samt

d) för bensin — — — än motor-drift.

Vid restitution — — — belöpande tullen.

(Föreslagen lydelse)

5 §.

Restitution av skatt, som i denna förordning avses, må åtnjutas:

a) för bensin — — — svensk frihamn;

b) för bensin — — — nyttjade jordfräsar;

c) för bensin och motorsprit, som *med eller utan tillsats av annat ämne* användes *antingen* vid tillverkning av motorer för avprovning av motorer å provbädd eller å annan dylik anordning utan att därvid transportmedel framföres, *eller ock för varmkörning eller provkörning av luftfartygs motorer*; samt

d) för bensin — — — än motor-drift.

Vid restitution — — — belöpande tullen.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1957.

¹ Senaste lydelse se 1956:200.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 1 februari 1957.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden ZETTERBERG, TORSTEN NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, ANDERSSON, NORUP, HEDLUND, HJALMAR NILSON, LINDELL, NORDENSTAM, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, anmäler fråga om *viss utvidgning av rätten till restitution av tull och skatt å bensin och motorsprit* samt anför därvid följande.

För bensin som införes till riket eller tillverkas här skall erläggas särskild skatt enligt förordningen den 3 maj 1929 (nr 62) om särskild skatt å bensin och motorsprit. Skatten utgår för närvarande med trettio två öre för liter utom för bensin, som tillverkas av Svenska skifferoljeaktiebolaget genom utvinning ur inhemsk skiffer, där skatten är bestämd till sju öre för liter.

Rätten till restitution av skatt å bensin regleras i 5 § 1929 års förordning. Enligt vad i nämnda paragraf stadgas må restitution av skatt åtnjutas i följande fall, nämligen

a) för bensin eller motorsprit, som utföres till utrikes ort eller svensk frihamn;

b) för bensin eller motorsprit, som med eller utan tillsats av annat ämne användes för framdrivande av tåg eller fordon å järnväg eller av luftfartyg, härunder inbegripet start av icke motordrivet flygplan, eller av motorbåt vid yrkesmässigt utövande av fiske eller av inom trädgårdsnäringen nyttjade jordfräsar;

c) för bensin eller motorsprit, som vid tillverkning av motorer användes för avprovning av motorer å provbädd eller å annan dylik anordning utan att därvid transportmedel framföres; samt

d) för bensin, som med eller utan tillsats av annat ämne användes för annat tekniskt ändamål än motordrift.

I 6 § 1929 års förordning föreskrives bl. a., att restitution enligt 5 § må åtnjutas allenast i den omfattning och på de villkor Konungen bestämmer, samt att — där beträffande förbrukning av bensin eller motorsprit inom viss näringsgren ur kontrollsynpunkt eller eljest på grund av särskilda omständigheter hinder möter mot restitution — Konungen äger föreskriva, att

i stället återbäring skall ske sålunda, att visst med hänsyn till beräknad förbrukning bestämt belopp skall efter förordnande av Konungen eller myndighet, som Konungen bestämmer, användas för näringsgrenens främjande.

I kungörelsen den 26 juni 1948 (nr 370) med tillämpningsföreskrifter till förordningen den 3 maj 1929 (nr 62) om särskild skatt å bensin och motorsprit har Kungl. Maj:t meddelat närmare bestämmelser angående återbäring av sådan skatt. Sålunda stadgas i 5 § nämnda kungörelse bl. a., att i de under b)—d) omnämnda fallen — dock icke såvitt angår bensin eller motorsprit, som användes för framdrivande av motorbåt vid yrkesmässigt utövande av fiske eller av jordfräsar som nyttjas inom trädgårdsnäringsringen — vederbörande förbrukare i regel äger rätt till restitution med skattens hela belopp. Härjämte föreskrives emellertid att sådan restitution icke må åtnjutas för mindre myckenhet än 500 liter för varje kvartal.

Vid restitution enligt 5 § bensinskatteförordningen av skatt å importerad bensin skall dessutom enligt samma lagrum restitueras den å bensinen belöpande tullen. Denna saknar egentlig ekonomisk betydelse och utgår för närvarande med ett tiondels öre per liter.

I en till finansdepartementet den 12 september 1956 inkommen skrivelse har *generaltullstyrelsen* hemställt om sådan utvidgning av restitutionsrätten att återbäring av skatt skall kunna ske jämväl för bensin eller motorsprit som användes för varmkörning eller provkörning av i bruk varande motorer till luftfartyg.

Över generaltullstyrelsens framställning har, efter remiss, *kontrollstyrelsen* avgivit yttrande.

I generaltullstyrelsens framställning åberopas en från *luftfartsstyrelsen* i ämnet avlåten skrivelse av den 11 april 1956. I nämnda skrivelse ifrågasätter luftfartsstyrelsen — bl. a. under hänvisning till framförda önskemål från åtskilliga flygföretag — sådan ändring av gällande restitutionsbestämmelser, att restitution får åtnjutas för all bensin, som förbrukas för luftfartsändamål. Luftfartsstyrelsen anför bl. a.

De praktiska fall, varom här är fråga, utgöras dels av s. k. varmkörning av motorer, dels av motorkörning i samband med översyn. Varmkörningen skall enligt luftfartsstyrelsens bestämmelser med viss regelbundenhet äga rum för att förhindra korrosionsangrepp å motorer på sådana flygplan, som mera sällan nyttjas. De bensinmängder, som i detta sammanhang förbrukas, äro relativt obetydliga. Det är emellertid ur bokförings- och kontrollsynpunkt synnerligen tidsödande och förenat med relativt stora svårigheter att åtskilja dylika bensinkvantiteter från sådan bensin, för vilken restitution må åtnjutas. Av detta skäl anser luftfartsstyrelsen att även dessa bensinkvantiteter böra omfattas av restitutionsbestämmelserna.

De kvantiteter bensin, som användes för provkörning i samband med kontroll och översyn av flygmotorer, vare sig denna typ av motorkörning äger rum med motorn monterad i provbädd, i annan liknande anordning eller i flygplanet, och för vilka restitution icke må åtnjutas, äro däremot av mera betydande storleksordning och torde enligt en av luftfartsstyrelsen på grund-

val av en rundfråga bland flygplanägarna gjord uppskattning röra sig om 2—300 000 liter per år. De besparingar, som av vissa företag skulle kunna göras, därest restitution av skatt och tull å bensin, som användes för nu nämnda ändamål, kunde erhållas, äro sålunda ganska avsevärda och en dylik minskning av omkostnaderna skulle innebära en välkommen ekonomisk lättnad för den icke särskilt bärkraftiga luftfartsnäringen som helhet. Luftfartsstyrelsen är av den uppfattningen, att en utsträckning av restitutionsrätten till att omfatta även det nu ifrågasatt ändamålet icke torde innebära något avsteg från de principer, som synas ha legat till grund för införandet av restitutionsrätt enligt nu gällande bestämmelser.

I anslutning till luftfartsstyrelsens framställning och under hänvisning till en från detta ämbetsverk under hand överlämnad kompletterande skrift i ämnet anför *generaltullstyrelsen*.

Såsom framgår av luftfartsstyrelsens skrivelse, jämförd med nyssnämnda kompletterande skrift, avser den nu ifrågasatta utvidgningen av restitutionsrätten bensin, som användes dels för varmkörning av flygplansmotorer, dels för provkörning av sådana motorer i samband med underhålls-, reparations- och ändringsarbeten, vare sig provkörningen äger rum med motorn monterad i provbädd, i annan liknande anordning eller i flygplanet. I likhet med luftfartsstyrelsen är generaltullstyrelsen av den uppfattningen att en dylik utvidgning av restitutionsrätten icke torde innebära något avsteg från de principer, som synas ha legat till grund för införandet av restitutionsrätt enligt nu gällande bestämmelser. Enligt styrelsens mening bör emellertid utvidgningen av restitutionsrätten omfatta jämväl bensin, som användes för varmkörning eller provkörning av i bruk varande motorer för andra luftfartyg än flygplan. Vidare synes restitutionsrätten böra omfatta även motorsprit, som användes för här ifrågasatt ändamål. I enlighet härmed föreslår styrelsen, att i 5 § första stycket c) förordningen den 3 maj 1929 (nr 62) om särskild skatt å bensin och motorsprit göres ett tillägg av innebörd, att restitution av skatt, som i förordningen avses, må åtnjutas för bensin eller motorsprit, som med eller utan tillsats av annat ämne användes för varmkörning eller provkörning av i bruk varande motorer till luftfartyg. Vidare föreslår styrelsen, att uttrycket »med eller utan tillsats av annat ämne» i förtydligande syfte införes i nyssnämnda författningsavsnitts stadgande om restitution av skatt för bensin eller motorsprit, som vid tillverkning av motorer användes för avprovning av motorer å provbädd eller å annan dylik anordning utan att därvid transportmedel framföres.

Kontrollstyrelsen har i sitt remissyttrande tillstyrkt generaltullstyrelsens framställning.

Departementschefen. De nu gällande restitutionsreglerna rörande bensinskatt medger i fråga om luftfartyg återbäring av skatt i första hand endast för bensin eller motorsprit som användes för luftfartygets framdrivande, varmed även förstås start av icke motordrivet flygplan.

Härutöver ifrågakommer restitution, när det gäller motorer för luftfartyg, endast för bränsle, som vid tillverkning av motorerna användes för avprovning av motorer på provbädd eller liknande anordning. Generaltullstyrelsens förslag innebär, att restitutionsrätten utvidgas till att avse även bränsle, som användes för varmkörning eller provkörning av flygmotorer som är i bruk.

Förslaget, vilket grundar sig på en tidigare framställning från luftfartsstyrelsen, har tillstyrkts av kontrollstyrelsen. Även för egen del finner jag goda skäl, främst av praktisk natur, tala för den ifrågasatta utvidgningen av rätten till skatteåterbäring. Ett genomförande av förslaget leder till att praktiskt taget all bensin som användes för flygändamål kommer att omfattas av restitutionsrätten. Därmed bortfaller den nuvarande besvärliga differentieringen mellan bensin som åtgår för framdrivande av flygplan och sådant bränsle som användes för varmkörning och provning.

Den nu ifrågasatta utvidgningen påverkar endast obetydligt intäkterna av bensinskatt och enligt gjord uppskattning torde därav föranledd inkomstminskning i nuvarande läge icke överstiga 100 000 kronor per år.

På grund av det sålunda anförda förordrar jag att 5 § första stycket c) förordningen om särskild skatt å bensin och motorsprit ändras så att restitution må åtnjutas även för bensin och motorsprit, som användes för varmkörning eller provkörning av luftfartygs motorer. Såsom generaltullstyrelsen påpekat bör lagrummet förtydligas så att uttryckligen framgår, att restitutionsregeln gäller ifrågavarande motorbränslen oavsett om dessa innehåller tillsatssämnen. Författningsändringen bör träda i kraft den 1 juli 1957 och den utökade rätten till skatteåterbäring avses följaktligen beröra motorbränsle, som förbrukas från och med nämnda tidpunkt.

I enlighet med det tidigare anförda har inom finansdepartementet upprättats förslag till *förordning angående ändrad lydelse av 5 § förordningen den 3 maj 1929 (nr 62) om särskild skatt å bensin och motorsprit*. Jag hemställer att detta förslag måtte genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdade hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
Ingrid Qvarnström